

стаж прѣзъ дупчицѣ, пробита на дебело сукно, съ кое-то е застланъ прозорецъ-тъ. Ако турите прѣдъ свѣтлѣ-тѣ зарѣ стъкленѣ плочи, то пакъ щете видите зарѣ-тѣ и отъ другж-тѣ странж; ако ли турите прѣдъ неиж хартії, или дѣскѣ то отъ другж-тѣ странж нѣма вече да ся види заря-та. Оттука си разбира, че свѣтлина-та прѣзъ нѣкои си нѣща проминува, а прѣзъ нѣкои си непроминува. Тыя нѣща, прѣзъ кои-то проминува свѣтлина, какво-то що сж быстра вода, стъкло и др. вариачами прозирни или прозрачни.

Сега направѣте опытъ съ такыва прозирни нѣща, на пр. съ стъкло. Ако турите прѣдъ зарѣ-тѣ стъкленѣ дѣскѣ (джимъ) то щете видите, че заря-та проминува и на другж-тѣ странж пакъ бѣла, безъ да ся промѣни никакъ и ще падне на стѣнѣ-тѣ или на одъра, като ясно бѣло колело. Земѣте сега стъкло отъ другъ кроежъ, на пр. единъ дебель клинъ отъ стъкло съ три страны и три рога, па го турѣте прѣдъ зарѣ-тѣ и щете видите, че заря-та проминува и на другж-тѣ странж, нѣ съвсѣмъ другояче: ще ся искриви на една странж па на стѣнѣ-тѣ или ако ѹ ся испрѣчи бѣла хартія, нѣма вече да падне бѣло тръкало, а дѣлгнеста шарена ивица, у кои-то щете видите всички бои що има на дѣлгѣ-тѣ, сир. червена, граниво-жълта, жълта, зелена, ясно-синя, тѣмно-синя и морава, като ся връви отдолѣ на горѣ. Това става така, ако острый връхъ на клина бѫде наведенъ на долѣ; ако ли го обрѣнете на горѣ то и бои-ты щѫть ся нарядять наопакы, сир. отгорѣ ще бѫде червено-то, а найдолѣ мораво-то.

И безъ опытъ такъво нѣщо мнозина отъ васъ сж видвали. Бoga сте въ черковѣ па ударять слънчевы зари по стъкла-та на полнелен-ты, глядате да излизатъ различни бои.

Кажѣте ми сега отдѣ ся зиматъ всички тыя бои? Тука нищо нѣма додадено. Заря-та кога падне на стъкло-то бѣла си е, както е обыкновено, а само зади стъкло-то не быва толкова ясна; а кога ся поотдалечи бои-ты ѹ ся прѣбиватъ, а пакъ като иде още по-надалечъ то вече могѫть да ся распознаютъ седъмъ-тѣ бои, отъ кои-то всяка една на испрѣченѣ хартії не показва едно бѣло колело, а една показва червено, друга граниво-жълто, третя — жълто и така на татъкъ. И така тыя бои излизатъ изъ бѣлѣ-тѣ зарѣ, или съ